

Jordemoderens søn i Vester Hæsinge

På arkivet har vi flere stilehæfter der har tilhørt Hans Christensen. De fleste stile er skrevet da Hans var elev på Kerteminde Folkehøjskole i vinteren 1933 – 34, og her fortæller Hans om sin barndomstid, dels på Ålegården i Sallingelunde og dels som skoledreng i Vester Hæsinge.

Hans er født den 7. april 1914, søn af mejeribestyrer Harald A. Christensen Tarup i Sdr. Nærå Sogn, og Marta, født Christiansen.

Harald var fra Hjørringkanten og Martha fra Ålegården i Sallingelunde. Den 26. februar 1916 fik Hans en lillebror, der blev døbt Ernst.

Fire måneder senere blev der vendt op og ned på al ting. Da var drengene faderløse og den 26'årige Martha var enke.

Martha ville have sig en uddannelse, så hun kunne forsørge sine drenge, og hun tog på jordemoderskole i København og sendte drengene hjem til Ålegården, hvor de var i trygge hænder hos hendes søskende i de følgende år.

I 1920 købte Svendborg Amtskommune huset matr. 57 (Rolighedsvej 26) og ansatte jordemoder Martha Christensen. Året efter kom hendes sønner hjem til hende.

Nu lader vi Hans selv fortælle. Den stil vi har valgt at bringe er skrevet på Kerteminde Højskole i 1934, da Hans var 19 år:

Her ved denne gård med de kønne omgivelser gik jeg, fra jeg var to år til jeg blev syv år. Det er ligesom jeg har rigtig hjemme dernede. Nu efter at jeg rejste der nede fra, sagde min broder og jeg altid, når vi talte om Sallingelunde, at der har vi rod, derfra vor verden går.

Min bedstefar var en gammel viljestærk mand. Han var veteran fra 1864, havde haft mange spændende oplevelser i sin tid og en stor børneflokk på 13 havde han opfostret på gården og lært dem at gå ud i verden med lyst og mod og ledt dem på rette vej.

1937. Hans Christensen

Da jeg så skulle flyttes hen til min moder i Vester Hæsinge for at begynde at gå i skole, var det alligevel så svært at blive skilt fra alt dette her, som jeg nu så godt kendte. Jeg var blevet indlevet i gårdens drift og gang, kunne jeg vel sige. Selv om jeg nok kunne være bange for gasen, der styrede gåseflokken, kunne jeg dog blive glad for så mange andre husdyr. Hunden, kattene, en gammel hest, sådan nogle kendte jo en lige så godt, som vi kendte dem.

Jordemoder Martha Christensen

Jeg kunne heller ikke traske med fodermesteren mere og ikke køre med ud til middagsmalkningen. Jeg kunne ikke gå med karlene i marken, se på deres arbejde med maskiner og redskaber. Jeg gik jo omkring alle steder, selvom jeg ingen nytte gjorde.

Nu kom tiden hvor jeg skulle til at gå i skole, og jeg skulle flyttes hen til et helt fremmed sted, bort fra markerne og gården. Ja, jeg skulle

rigtignok få det godt, trøstede de andre mig med. Men det kunne jeg ikke indse. Min moder kendte jeg ikke. Jo, jeg vidste at det var en fremmed dame, som var kommet inde fra København. Jeg havde så tit været med til at skrive en hilsen på til hende, når min morbroder eller min mosterskrev ind til hende. Jeg holdt penneskafet, og en af dem styrede så skafet.

Vi fik også noget tilsendt af den københavnske dame, men jeg kunne da ikke vide, at hun var min mor. Jeg kunne ikke tænke mig en bedre moder end min moster, der nu havde været om mig nogle år.

Den dag jeg blev flyttet var ikke nogen glædens dag for mig. Vi kørte til Vester Hæsinge om eftermiddagen i vogn. Min morbror og moster var med. Men om aftenen drog de af sted uden at tage mig med.

Landsbyen jeg voksede op i, fra jeg begyndte at gå i skole, til jeg blev konfirmeret, har aldrig interesseret mig ret meget. Jeg synes nu en gang at forholdene var lidt mærkelige, måske fordi jeg kom til byen dagen før, jeg skulle begynde i skolen. Jeg var ikke vant til det gadeliv og alle de gadedrenge, som alle var nogle rå og brutale fyre. Slås og bande som nogen laban kunne de efter en større målestok.

Jeg var jo vant til at gå på en gård, der lå ude på marken, hvor min yngre bror og jeg var vant til at gå for os selv. Der kunne vi måske nok tage en tørn med hinanden en gang imellem, men bande og opføre os som nogle banditter eller sådan noget lignende, gjorde vi dog ikke.

Da jeg kom i skole, kendte jeg ikke en sjæl, jeg havde aldrig set nogen af de mennesker før. Det var dog alligevel mærkeligt, ikke en gang min moder kendte jeg, hun havde jo været på jordemoderskole fra den gang jeg var ganske lille.

Jeg blev dog efterhånden kendt med dem i byen og kammerat med dem i skolen, og dem jeg ikke gik i skole med. Nu var der både friskole og kommuneskole, og det havde en vis indvirkning på børnene. Kommuneskolen var jo langt den mest overlegne, den havde mange flere børn end friskolen. Når vi nu gik i friskolen kunne det tit hænde, vi kom i klammeri med kommuneskolebørnene, men det var nu mest på selve skoledagene, det skete. Hjemme til daglig kunne begge skolers børn godt forliges. Det var dog alligevel sådan, når vi kom sammen, at vi kom til at drøfte, hvorfor vi skulle gå i her sin skole, når vi nu var nabokammerater. Det kunne vi dog ikke rigtig forstå. Vi der gik i friskolen, ville jo hellere gå i kommuneskolen, da den var ligesom lidt mere førende for os, nu vi var et mindretal i friskolen.

Et meget stærkt sammenhold bandt bydrene godt sammen. De var som sagt rå og brutale. Kom nogle gamle, måske lidt mærkelige mænd og koner gående, var de straks efter dem og gjorde nar af dem.

Kom en af nabobyens drenge igennem vores by, een de ikke havde set før, skulle han altid have en omgang prygl. Når en af os kom til nabobyerne alene, hvad vi ellers nødig ville, men somme tider skulle

1931. Jordemoderhuset, Rolighedsvej 26. Det er Martha der står til højre.

af en eller anden grund, så fik vi gerne en omgang også. Så det var bedst at være en hel flok, så følte vi os mere sikre. Når vi nu kørte igennem nabobyen, lagde en enkelt dreng måske mærke til, at vi var kørt igennem, og når vi så skulle hjem, kunne der godt være samlet en hel flok sammensvorne til at gå løs på os.

Efter konfirmationen kom Hans hen til hans onkel, gårdmand Sigurd Larsen i Hillerslev, hvor han tjente i tre år. Derefter var han på forsøgsstationen i Aarslev, og så var han forkarl i to år hos Jens Nielsen på Stokholmgården i Kværndrup. Derfra tog han på højskole i Kerteminde vinteren 1933 – 34 og igen i vinteren 1936 - 37.

Siden købte Hans en gård i Søllinge (den ligger ved siden af den tidligere friskole). Her drev han traditionelt landbrug, samtidig med at han havde en frugtplantage med især æbler.

Hans døde ugift i 1991, og stilhæfterne har arkivet fået overdraget af hans bror Ernst.